

Ulusal İnovasyon Sistemi (II)

Aykut Göker

Ulusal inovasyon sistemi bilim ve teknolojiyi üretmeye ve öğrenmeye yarayan kurumlar yanında, bilimsel ve teknolojik bulguları ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürmenin kurumsal mekanizmalarını da içerir. Bir başka deyişle, sistem yalnızca,

- ◆ Ürettikleri ürün ve hizmetlerde, üretim ve organizasyon yöntemlerinde yenilik yapabilme yeteneğine sahip firmalar ve bunların araştırma birimleri;
- ◆ Sözleşmeli araştırma merkezleri, sınaî araştırma ve rekabet öncesi geliştirme faaliyetlerinde bulunan ortak araştırma merkezleri;
- ◆ Temel araştırmaları yapan üniversiteler ve belli misyonlara yönelik kamu araştırma kurumları;
- ◆ Rüzgâr tüneli, gözlemevi, metroloji lâboratuvarı vb. teknolojik kolaylık birimlerinden oluşmaz. Aşağıda sayılanlar, sistemin en az birinciler kadar önemli yapı taşlarıdır:
- ◆ Enformasyon ağları ve konuya özgü enformasyon hizmetleri veren merkezler; bunların ulusal altyapıları;
- ◆ Öğretim ve araştırma kalitesini değerlendiren kurumlar;
- ◆ Standartlar ve kalite denetimiyle ilgili kurumlar; ulusal metroloji sistemi; ulusal ‘notifikasyon’, ‘akreditasyon’ ve ‘sertifikasyon’ sistemi;
- ◆ Fikrî mülkiyet haklarını koruyan kurumlar (patent ofisleri vb.);
- ◆ Uluslararası arenada, teknoloji alanında işgörmede yetkinleşmiş kuruluşlar; ve teknoloji ataşelikleri;
- ◆ Üniversite ve kamu araştırma kurumlarının araştırma potansiyeli ile sanayi kuruluşlarının ileri teknolojiler temelindeki yaratıcı girişimciliğini buluşturan teknoparklar, teknokentler;
- ◆ Etkileşimi ve teknolojinin öğrenilmesini kolaylaştıran bölgesel sınaî kümeleşmeler;
- ◆ Yeni teknolojilerin uygulanabilirliğini gösteren ve kabullenilmesini sağlayan teknoloji gösterim (demonstrasyon) merkezleri;
- ◆ Firmaların yeni bilimsel ve teknolojik bulgulara erişebilmeleri; bunları kavrayıp, teknoloji gereksinmelerini karşılamak ve ticarileştirilebilmek üzere kullanabilmelerinde, kendilerine yardımcı olacak teknoloji danışmanları; özellikle de,
 - Yeni iş alanlarına ilişkin ekonomik ve teknolojik yapılabilirlik raporlarının hazırlanması;
 - İş stratejilerinin / iş plânlarının geliştirilmesi;
 - Finansman yönetimi ve finansman kaynaklarına erişim;
 - Pazarlama, özellikle, uluslararası pazarlara açılma;
 - Fikrî mülkiyet haklarına ilişkin ulusal ve uluslararası mevzuat; patent başvuru ve tescil işlemleri;
 - Firmalara rekabet üstünlüğü kazandırmaya yönelik teknolojik yetenek analizleri;
 - Firmaların, işletme performanslarını geliştirebilmelerini ve bunu öğrenmelerini sağlamaya yönelik işletme performans analizleri ve işletme elemanlarının yetiştirilmesi;
 - “Just-in-Time”, “Toplam Kalite Yönetimi” gibi kavramlarla ifade edilen, iş sürecine ilişkin yeni normların firma kültürü haline getirilmesi;
 - Yazılım geliştirme, veri işleme; yazılım ve enformasyon tedariki;
 - İnovasyon yönetimi; AR-GE yönetimi; ve insan kaynakları yönetimi;
 - Dünyadaki en iyi uygulama örneklerine erişim ve aktarım

konularında danışmanlık hizmeti veren kurumlar/firmalar;

- ◆ Yeni teknolojileri içeren ve nispeten uzun bir gelişme dönemini gerektiren yeni iş alanlarına atılan girişimcilere ve yaratıcılıkları dışında sermayeleri bulunmayan birey ve gruplara, ilk atılım sermayesi ('seed capital') sağlayan finansman kuruluşları;
- ◆ Teknolojik inovasyon yatırımlarını özendiren mekanizmalar;
- ◆ Üniversitelerce yürütülen bilimsel araştırmalara ve firmalarca yürütülen AR-GE faaliyetlerine yönelik finansal destek mekanizmaları;
- ◆ Firmaları ortak araştırma yapmaya özendirici mekanizmalar;
- ◆ Kuluçkalıklar, teknopark ve benzeri etkileşim ortamlarının yaratılmasını ve özel amaçlı enformasyon ağlarının kurulmasını destekleyici mekanizmalar;
- ◆ Teknolojik açıdan yenilikçi ve yaratıcı girişimcilere ucuz kredi olanağı sağlayan kuruluşlar;
- ◆ Kaynak ihtiyacı olan, gelişme potansiyeline sahip, ileri teknoloji tabanlı girişim şirketlerine ticari amaçlarla uzun vadeli sermaye yatırımı yapan risk sermayesi yatırım ortaklıkları ve bu alana yönelik fonları yöneten kuruluşlar.

Sistemin çok önemli bir yapı taşı daha var; ona da sonra değineceğiz.

agoker@ttgv.org.tr

CBT, 24 Şubat 2001.